

**Magdalena Andersson
Annika Strandhäll
Khashayar Farmanbar
Mikael Damberg
Karl-Peter Thorwaldsson**

**Statsminister
Miljö- och klimatminister
Energi- och digitaliseringsminister
Finansminister
Näringsminister**

**Kopia
EU-kommissionen
Sveriges riksdagspartier
Naturvårdsverket
Energimyndigheten
Riksrevisionsverket
Folkhälsomyndigheten
Tillväxtverket**

Framställan om medverkan vid antagande av nationella energi- och klimatplaner (NECP), i enlighet med UN:s och EU-kommissionens krav på efterlevnad av Århuskonventionens Artikel 7, samt EU-kommissionens styrelseförordning för nationella handlingsplaner för förnybar energi.

Undertecknade lokala och nationella miljöorganisationer för skydd mot extrem vindkrafts-exploatering och antagande av en optimalt hållbar energimix, hemställer härmed om medverkan vid antagande av nationellt strategiska planer för hav- och landbaserad vindkraft enligt

- UN:s och EU-kommissionens krav på efterlevnad av Århuskonvention Artikel 7, avseende allmänhetens medverkan vid antagandet av nationella energi- och klimatplaner (NECP).
- EU-kommissionens styrelseförordning för nationella handlingsplaner för förnybar energi.
- EU-kommissionens Plan of action for decision VII/8f. (Bilaga. Appendix 3)

Vi kan konstatera att Sverige inte antagit nationella strategier för havs- respektive landbaserad vindkraft, enligt dessa internationellt förpliktande regelverk.

Pågående samrådsprocesser för såväl land- som havsbaserade vindkraftsindustrier utefter de svenska kusterna saknar därmed legal grund och måste avbrytas i avvaktan på korrekt antagna strategiska planer. Exempel: Bifogat samrådsyttrande Stora Middelgrund.

EU-kommissionen har genom beslut om styrelseförordning och handlingsplaner för förnybar energi, satt press på medlemsstaterna, att omgående implementera Århuskonventionens Artikel 7 och redovisa hur det genomförts i kommande nationell strategisk plan för förnybar energi 2023-06-30. EU-kommissionen kommer därtill löpande att följa denna process.

2022-09-01

Ove Björklund
God Livsmiljö Hylte
<https://vindkraft-hylte.info>
ove.bjorklund@hotmail.com

Torbjörn Sjödin
Riksorganisation Motvind Sverige
www.motvindsverige.org
info@motvindsverige.org

Som representanter för stora grupper drabbade och hotade medborgare, hemställer vi härmed om att regeringen

1.

Agerar enligt EU-kommissionens handlingsplan för efterlevnad av Århuskonventionens Artikel 7, samt artiklarna 10 och 11 i styrelseförordningen för nationella handlingsplaner för förnybar energi, i den kommande processen för antagandet av ny NECP för hav- och landbaserad vindkraft och klimat (redovisning EU, 23-06-30). Genom att:

1.1.

Agera så att representanter från Motvind Sverige av Naturvårdsverket inbjuds att medverka i dess uppdrag att enligt regeringsbeslut 2021-12-22 och regleringsbrev för budgetåret 2022, ta fram förslag till "nationell strategi och handlingsplan kopplat till CBD, med utgångspunkt i det globala ramverk till 2030 som förväntas beslutas på CBD, COP15".

1.2.

Tillsätta en parlamentarisk kommission för att uppfylla internationella åtaganden och nationell lagstiftning enligt

- Århuskonventionens Artikel 7 och EU-kommissionens styrelseförordning och handlingsplan.
- MB 2 kap §§ 3, 9 och 10 avseende Försiktighetsprincipen, Bästa möjliga teknik och Slutavvägning.
- Klimatlagen 2 §, med stöd av oberoende medicinsk expertis och allmänhet.
- Europakonventionen. Tilläggsprotokoll – egendomsskydd. Art 1. Rätt till respekt för egendom.

Med uppdrag att

- säkerställa EU-kommissionens strategi för biologisk mångfald 2030, EU:s dricksvattendirektiv, regeringsdeklarationen för ny UN-konvention, statliga utredningar för skärpt naturskydd och nationell strategisk plan för skogsbruk, avseende avsättning av nödvändiga arealer för naturvård och hållbar framtid.
- säkerställa medborgarnas livsvillkor enligt Barnkonventionen, Agenda2030 och Europakonventionen för skydd av mänskliga rättigheter och mot diskriminering av medborgargrupper.
- genomföra en förutsättningslös utvärdering av alternativ fossilfri energiteknik, avseende markanspråk, indirekta effekter på klimat och ekosystem, folkhälsa, sjukvård och socialsystem, samt nationalekonomiska effekter på landets basnäringar.
- Med stöd av oberoende vetenskaplig expertis och transparent medverkan av Föreningen Svenskt Landskapsskydd, Motvind Sverige och andra relevanta aktörer.

1.3.

Besluta om moratorium för pågående planer för land- och havsbaserad vindkraft och stopp av länsstyrelsernas pågående inventering och planering för 90 TWh landbaserad vindkraft och 120 TWh havsbaserad vindkraft, samt bordlägga förslag om ändring av den kommunala vetorätten. I avvaktan på antagande av korrekt nationell strategisk plan för förnybar energi, som ska redovisas för EU- kommissionen 2023-06-30.

1.4.

Särskilt beakta

- internationella och nationella åtagande för utökade arealer för skydd av biologisk mångfald och avsättning av vattenskyddsområden (EU-strategi mot torka).
- vindkraftverkens specifika buller och WHO:s rekommendation (Guidelines for European Environmental Noise 2018) att i samverkan med medicinsk expertis och allmänhet utveckla nytt bullerregelverk, inkluderande gränsvärden, beräknings- och mätmodeller som är relevanta för de allt högre verkens ökade störningar och emission av skadliga infraljud, lågfrekvent ljud, amplitud- modulerat ljud och vibrationer.
- samhällskostnader som orsakas av vindkraftens destruktiva effekter på folkhälsa, samhällssystem, fastighetsvärden, klimat, ekosystem, biologisk mångfald, vatten- och livsmedelsförsörjning, samt nationella näringar inom lantbruk, skogsbruk, industri, renskötsel, fiske och turism.

2. I syfte att först

2.1.

Genomföra riskanalys och utvärdera vindkraftens indirekta kostnader avseende dessa destruktiva effekter. Därtill mörklagda kostnader för miljövidrig spridning av radioaktivt material vid framställning av neodym, total skövling av Sydamerikas balsaträskogar, samt låga krav vid avveckling och återställning mark och natur. Med mål att få fram de verkliga kostnader som undanhålls i debatten och som överförs på medborgare, samhälle och kommande generationer.

2.2.

Genomföra riskanalys och utvärdera vindkraftens indirekta extra tekniska kostnader för utökade kraftnät, energilager, reaktiv effekt i nätet, reservkraft, dyr import av fossilbaserad vindkraft vid väderberoende stillestånd, transmissionsförluster över långa avstånd och återställningskostnader. Utgångspunkt: vindkraft kräver dubblerade system för kontrollerbar och leveranssäker produktion. Referens: EU parlamentets rapport Road to EU Climate Neutrality by 2050. Spatial Requirements of Wind/Solar and Nuclear Energy and Their Respective Costs.

2.3.

Prioritera genomförandet av EU:s omställningsstrategi för återställandet av den biologiska mångfalden före 2030 genom att

- öka avsättningen av arealer för skyddade och strikt skyddade naturområden, ekologiska korridorer och säkra skyddsavstånd. Inkluderande implementering av EU:s tjärdirektiv, kompensationsområden för kungsörn (vindkraftsfria zoner) och strategi för skydd av vitala kungsörnsrevir (Modell Jämtland. 10 km.)
- koordinera genomförandet med två statliga betänkanden som behöver tid för implementering:

□ SOU 2020:73. Skogsutredningen. Stärkt äganderätt, flexibla former för naturvård i skog.

□ SOU 2021:51. Skydd av arter – vårt gemensamma ansvar. Detta betänkande är avgörande för att få ökade kunskaper om arternas och miljöernas tillstånd och skyddsbehov och därmed rätt avvägda arealavsättningar.

Målet en Nationell strategi för formellt skydd av skog måste prioriteras liksom ny Nationell strategisk plan för skogsbruket. Vindkraft har destruktiv effekt på skogarnas tillväxt.

- fastställa utökade säkerhetsavstånd mellan allt högre vindkraftverk och nationalparker, riksintressen för naturvård och rekreation, Natura2000-områden, RAMSAR-skyddade våtmarker, biotopskyddsområden, UNESCO-biosfärsområden, strandskyddsområden, cykel- och vandringsleder, badplatser, turistcentra, lokala flygplatser och värdefulla landskaps- och kulturmiljöer.
- fastställa nationell strategi för effektivt skydd av fladdermöss, enligt EUROBAT2015. EU-krav om implementering senast 2024. Med optimala kriterier för driftstopp under födosökstid, högt gränsvärde för vindhastighet och låg temperatur. Sverige har delat europeiskt ansvar för fyra högriskgrupper. Nu tillämpad praxis fördröjer enbart lidandet och tiden för utslagning av hotade arter.

2.4.

Prioritera genomförandet av EU-rekommendationen 2019-02 och EU:s nya dricksvattendirektiv 2020, avseende inventering, riskbedömning och säkerställande av tillrinningsområden och grundvattenreserver inför kommande klimatförändringar.

2.5.

Särskilt utvärdera de ackumulerande effekterna av EU-kommissionens extrema planer på 25-faldig utökning av havsbaserad vindkraft, huvudsakligen i Nordsjö-Skagerrak-Kattegattområdet med

- regionala kaskadeffekter i södra Sverige, avseende nederbörd (~30%), risk för torka, vattenbrist (konsumtion och konstbevattning), missväxt, skogsdöd, fiskarnas lekområden, sportfiske och lägre vattenkraftsproduktion.
- kraftiga undervattenljud och vibrationer som komprimerar bottensedimentet och påverkar fiskarnas kommunikationssystem och reproduktionsområden. Vilket leder till minskad romläggning, mindre yngelstorlek och mindre fisktillgång.
- extrema kabelsystem och effekter på skaldjur. UK-rapport visar att krabbor passiviseras och stannar vid kablar, vilket leder till undernäring. Påverkan av artens reproduktion har redan konstaterats. Gäller även hummer. Norsk utredning visar att fiskyngel desorienteras.
- inverkan på sjöfågelbestånden. Halverade bestånd rapporteras efter två år (Irländska sjön). Minskad mängd plankton (nanopartiklar, ljusföroreningar, varmare vatten) orsakar undernäring. Stora mängder döda undernärda fåglar har spolats upp vid västkusten och Nordsjön det senaste året. Dödstalen vid kollisioner i mörker, regn och dimma är svåra att kontrollera.
- hot mot den av EU högt prioriterade tumlarpopulationen. Flera anläggningar läggs i viktiga reproduktionsområden med vetenskapligt redovisad förekomst av gravida och diande honor.
- seismiska effekter inom den aktiva Tornquistzonen mellan två kontinentalplattor, som sträcker sig från norra Jylland genom Kattegatt utanför Hallandskusten till Hallandsåsen och snett genom Skåne. Med goda förutsättningar för geotermisk energi (Appendix).
- effekter på de unika bubbelreven vid Middelgrund som bildas av gaser från 500 meters djup i den porösa berggrunden. En unik artrikedom, ovärderlig naturresurs och underskattat ekoturismobjekt.
- hot mot turismnäringen för att säkerställa skyddet av områden som i sin helhet är av riksintresse enligt Miljöbalken Kap 4, §1–5 avseende hänsyn till natur- och kulturvärden, kustlandskap, skärgårdar och fjällområden, som är avsatta för turismens, det rörliga friluftslivets och renskötselns behov.
T.ex. Kustområdet i Halland, och Kullaberg och Hallandsåsen med angränsande kustområden.
- effekterna av infraljud och lågfrekvent buller, som kan ha interagerande, atmosfärisk och reflekterande effekt över vattenytor upp till 90 km (Machillo et al). Focus på vår grundläggande barnhälsa.

2.6.

Snabbutreda totalstopp av epoxibaserade bisfenolhaltiga rotorblad mot bakgrund av

- verkens spridning av >50 kg miljöfarliga nanopartiklar/år eller 1000 kg över 20 år (Riksdagens utredningstjänst). Nanopartiklarna består av epoxiplast som innehåller det cancerogena och hormonstörande ämnet bisfenol. Partiklarna kan också binda befintliga miljögifter (bisfenoler, PFAS, PVC och flamskyddsmedel, tungmetaller och aluminium), som upptas av plankton och förs vidare genom näringskedjan. Medicinska och genetiska effekter är konstaterade. Större mikroplastfragment nöts successivt ned till nanopartikelstorlek, vilket ytterligare ökar mängden partiklar som läggs i evig deponi. Vi blir således aldrig av med detta giftiga icke-biologiska material. Vindkraftsindustrin utgör därmed stort hot mot de lokala och globala ekosystemen.
- nanopartiklarnas globalt existentiella hot mot havens klimatreglerande planktonmassa och den viktiga CO₂/O₂-balansen.
- EU-beslut att förbjuda stora grupper av dessa extremt farliga kemikalier före 2030 (Färdplan för restriktioner). Denna avgiftning omfattar ca 6000 kemikalier, inkluderande alla bisfenoler, FAS, PVC-plaster och flamskyddsmedel. Vi kan då inte fortsätta att sprida dem via vindindustriell verksamhet.

https://meta.eeb.org/2022/04/28/the-great-detox-largest-ever-ban-of-toxic-chemicals-announced-by-eu/?_thumbnail_id=13308

Regeringen är därför skyldig att

- avbryta uppförande av vindkraftverk med nuvarande material enligt Miljöbalkens principer för Försiktighet, Bästa teknik och Slutavvägning (En verksamhet eller åtgärd får inte bedrivas eller vidtas om den medför risk för att ett stort antal människor får sina levnadsförhållanden väsentligt försämrade eller miljön försämrats avsevärt).
- kräva att branschen utvecklar nya emissionssäkra alternativ (metalliskt ytskikt, grafen, etc.).
- påbörja en avvecklingsplan för äldre nedslitna verk (Modell Danmark)

2.7.

Snabbutreda effekterna av hinderbelysningens emission av artificiella ljusstörningar i form av uppåtriktat, intensivt blinkande vitt och rött ljus som attraherar och dödar nattflygande fåglar, fladdermöss och insekter. Det reflekterade LED-ljuset har ett skadligt blått spektrum som stör den cirkadiska dygnsrytmen (biologiska klockan) och rubbar ekosystemen ända ned till encelliga organismer över stora områden. Med särskild fokus på dödstal, kortad livslängd, reproduktionsresultat och habitatförluster för nattaktiva djur, fåglar, insekter och mikrofaunan. Relaterat av UN i rapport 2022. För övervägande av stopp för uppförande av nya verk, begränsande åtgärder, ändrade regelverk för hinderbelysning och utbyte av miljöfarlig utrustning.

Appendix 4. Moratorium hinderbelysning.

2.8.

Tillsätta en oberoende medicinsk expertpanel, för utvärdering av vindkraftsbullrets och infraljudens medicinska, patologiska och psykologiska effekter vid långtidsexponering, med särskild fokus på fosterutveckling under graviditet och barnens utveckling och risk för förlust av kognitiv förmåga. Med syfte att integreras med uppdraget om nytt bullerregelverk enligt WHO:s rekommendationer och transparent medverkan av representanter för allmänheten. Frågan är lyft till EU-kommissionen av europeiska aktörer för medborgarskydd.

2.9.

Upprätta nationell strategisk plan för storskalig solenergiproduktion, kommunala tilläggsplaner, samordnad markanvändning på redan förstörda områden (vindkraft, deponier, kraftledningar), förbud mot jordbruksmark och stimulering av kommunala solenergiföretag för lokal konsumtion. Appendix. Snokamossen varnande exempel.

2.10.

Utvärdera förutsättningar för SMR-reaktorer, avseende typ, säkerhet, ekonomi, förutsättningar för användning av befintligt kärnavfall, inhemsk produktion och relevant leveranstid från alternativa leverantörer.

Samt att specifikt

- utvärdera förutsättningar för att tillvarata energin i reaktorernas kylvatten genom inkoppling på lokala fjärrvärmesystem. Lämpligen intill storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö.
- ge uppdrag åt de två hybritstälverken i Norrland att själva tillgodose behovet av vätgas med egna SMR-reaktorer, samt
- ändra hindrande lagstiftning för placering av mindre kärnkraftsanläggningar.

Med syfte att söka konsensus och att säkerställa mänskliga rättigheter och en hållbar, klimatvänlig och effektiv energimix för att klara omställningen till en fossilfri energiproduktion.

Vi hemställer också om att riksdag och regering beslutar om utredningsuppdrag för

1 Utveckling av nytt hälso- och rättssäkert bullerregelverk i enlighet med WHO Guidelines for European Environmental Noise 2018, inkluderande infraljud, lågfrekvent och amplitudmodulerat ljud, markvibrationer och turbulenseffekter, i samverkan med oberoende medicinsk expertis. Utgångspunkt: Örat hör inga medelvärden.

2 Utveckling av ny rättssäker beräkningsmodell, med uppdrag åt Uppsala Universitet att fortsätta utvecklingen av professor Ken Mattssons tredimensionella modell, baserad på databaser för lokal topografi och meteorologi, som inkluderar infraljud, lågfrekvent och amplitudmodulerat ljud, mark- vibrationer, resonans och turbulenseffekter.

- 3 Utveckling av ny rättssäker mätmodell, som inkluderar infraljud, lågfrekvent och amplitud- modulerat ljud, markvibrationer, resonans och turbulenseffekter.
- 4 Att upprätta nationellt oberoende certifierat tredjepartsorgan för kontroll av buller- och skuggberäkningar, som övertar bolagens egenkontroller och uppföljande kontrollmätningar (Buller, skuggor och BATH-mode). Förbud ska ställas för sekretessbeläggning av vindkraftverkens ljuddata. Idag utförs ofta beräkning av ljudnivåer och mätkontroller av samma konsult.
- 5 Utveckling av modell för statlig kompensation till företag som tvingats nedreglera effekt vid felaktigt medgivna miljötillstånd och som diskriminerar drabbade medborgare och utsätter dem för allvarliga hälsorisker och framtida men. Åtgärden ger framtida vinster i de sociala välfärdssystemen och föreslås finansieras genom omdisponering av Svenska Kraftnäts kapacitetsavgifter.
- 6 summering av vindkraftsoperatörernas latent skuld till de svenska fastighetsägarna för förlorade fastighetsvärden (Ca 100 Mdr, bas Westerholm/Wilhelmsson), samt samhällsekonomiska förluster genom intrång och förlorad rådighet, som leder till ohälsa, störd uppväxtmiljö, förslumning, avflyttning och negativ landsbygdsutveckling. Med uppdrag att fastställa regelverk för "effektivt rättsmedel inför en nationell myndighet och detta även om kränkningen förövats av någon under utövning av offentlig myndighet" i enlighet med Europakonventionen Art 13 – Rätt till effektivt rättsmedel. I syfte att säkerställa medborgarnas rättssäkerhet och rätt till skadestånd för förlorade privatekonomiska värden och utkomstmöjligheter, samt sjukdomar som kan relateras till sömnstörningar, infraljud, kognitiv utveckling. Samt specifik WHO-sjukdomsdiagnos ICD-10-CM T75.23XD. T75.23R42 Yrsel på grund av infraljud, etc.

Med utgångspunkt från

- Miljöbalken 32 kap. Rätt till ersättning för miljöskada (inklusive ren förmögenhetsskada).
- Europakonventionen. Egendomsskydd Art 1. Rätt till respekt för sin egendom.
- Skadeståndslagen 3 kap 4 §. Staten eller en kommun ska ersätta personskada, sakskada, ren förmögenhetsskada och skada på grund av kränkning.

7 skärpning av kraven på återvinning av fundament (betong och armering), kablar och geotextil, i enlighet med EU:s återvinningsdirektiv, samt återställning av markingrepp och hårdgjorda ytor. Med uppdrag att fastställa kriterier för höjda garantibelopp, så att medel finns för återställning av mark och miljö till tidigare produktiv nivå och status, när vindkraften är passé. Måtto: Inga 1000-åriga sår i naturen.

8 Upprättande av avvecklingsplan för hälsofarliga, felaktigt placerade och utslitna vindkraftverk.

9 Att Sverige agerar mot

- den miljövidriga framställningen av neodym samt upprättande av internationell standard för miljöcertifierad neodym, inkluderande säkert omhändertagande och slutförvaring av radioaktivt avfall. Kopplad till ekonomisk modell enligt principen "utsläpparen betalar".
- den extrema skövlingen av balsaträ i Sydamerikas djungler.

10 Att bilda företagskonstruktion för destruktionsanläggning, baserad på teknik för optimal återvinning av giftig epoxiplast från vindkraftsbranschen och övriga samhällssektorer.

11 Att utreda riskerna för att Sverige blir en internationell råvarukoloni där landets kulturbygder och hav blir spekulationsobjekt för internationella finansbolag och diktaturstater, med särskild fokus på vindkraftsbranschens

- koppling till skatteparadisen och transaktioner för att undvika beskattning.
- möjligheter att via PPA-avtal föra ut elenergi och vätgas som behövs för den svenska omställningen.
- geopolitiska aspekter och förlorad rådighet över vår egen energi.

Appendix

Vetenskapliga fakta visar att den massiva satsningen på havsbaserad vindkraft utefter de svenska kusterna kan få fatala följder för landets framtid. De allt högre och större industri- anläggningarna orsakar destruktiva effekter på klimat, ekosystem och biologisk mångfald, fastighetsvärden, samt våra basnäringar inom lantbruk, skogsbruk, fiske, renskötsel och turism. Som i ett värsta scenario kan hota vår livsmedelsproduktion och tillgången på dricks- och grundvatten.

Långtidsexponering av buller får medicinska och psykiska effekter på folkhälsan, uppväxtmiljön och indirekta effekter på hälso- och socialsystemen. Senaste rapporter om ohälsa är mycket allvarliga.

Dessa risker har inte utvärderats och effekterna är så allvarliga att de kräver en bred vetenskaplig riskanalys av oberoende experter, samt nationell samling för omvärdering av vindkraftens förutsättningar att uppnå de nationella miljömålen och en hållbar framtid för kommande generationer.

Vi ser redan kontraeffekter på målen i Agenda2030.

Detta har i flera omgångar framförts till den nuvarande och förra regeringen med krav på demokratisk process enligt nationell och internationell lagstiftning. Skrivelse till Statsrådsberedningen 2021-06-23. Utan gensvar. Regeringen har därmed inte efterlevt

- Århuskonventionens artikel 7, avseende allmänhetens rätt att delta vid framtagning av nationella strategiska energi- och klimatplaner.
- EU-kommissionens styrelseförordning för nationella handlingsplaner för förnybar energi (NECP), artiklar 10 och 11. Med krav på allmänhetens medverkan och redovisning av nya planer 2023-06-30.
- Klimatlagen 2 §. *Regeringen ska bedriva ett klimatpolitiskt arbete som*
 - *syftar till att förhindra farlig störning i klimatsystemet,*
 - *bidrar till att skydda ekosystemen samt nutida och framtida generationer mot skadliga effekter av klimatförändring,*
 - *är inriktat på att minska utsläppen av koldioxid och andra växthusgaser och att bevara och skapa funktioner i miljön som motverkar klimatförändring och dess skadliga effekter, och*
 - *vilar på vetenskaplig grund och baseras på relevanta tekniska, sociala, ekonomiska och miljömässiga överväganden.*
- Miljöbalken 2 kap §§ 3, 9 och 10. Avseende principerna för Försiktighet, Bästa teknik och Slutavvägning.

EU-kommissionens handlingsplan för att efterleva Århuskonventionen artikel 7.

Enligt överenskommelse med UNECE (VII/8f), har EU-kommissionen presenterat en handlingsplan och tidsplan till UN:s efterlevnadskommitté.

Kommissionen framhåller

1. Kommissionen har antagit styrelseförordning för nationella handlingsplaner för förnybar energi (NECP).

Artikel 10 kräver att medlemsstaterna involverar allmänheten effektivt och tidigt i samband med utarbetandet av NECP, i linje med Århuskonventionens kriterier i Artikel 7.

Medlemsstaterna ska bifoga en sammanfattning av allmänhetens åsikter och preliminära synpunkter till NECP.

Artikel 11 kräver att medlemsstaterna upprättar en klimat- och energidialog på flera nivåer där lokala myndigheter, organisationer från det civila samhället, investerare från näringslivet, andra relevanta intressenter och allmänheten aktivt kan engagera sig och diskutera olika scenarier för energi- och klimatpolitik. Integrerade NECP kan diskuteras inom detta ramverk.

Medlemsstaterna ska vartannat år rapportera till kommissionen om framstegen med att upprätta en sådan dialog.

Kommentar: Enligt Miljödepartementets utkast till Rapport om hur Sverige genomfört Århuskonventionen (2021-03-10, M2020/00428/Me), nämns inget om att den svenska

allmänheten medverkat vid framtagna av några nationella strategiska planer.

<https://www.regeringen.se/493c40/contentassets/6d56b45879f34a72ba6d77286939ca30/promemoria-utkast-till-rapport-om-hur-sverige-genomfor-arhuskonventionen.pdf>

2. Kommissionen har påmint medlemsstaterna om yttersta vikt av lokalt engagemang för fortsatt offentligt samråd och öppen planering. 2020-11-17.

3. Kommissionen är fast besluten att fortsätta att säkerställa full överensstämmelse med Århuskonventionen och utföra omfattande utvärdering av NECP.

4. Kommissionen kräver ny redovisning av utkast till uppdaterad NECP - senast 23-06-30. Kommissionen avser att samarbeta med medlemsstaterna för att säkerställa att de uppfyller sina skyldigheter enligt Århuskonventionen. I synnerhet bestämmelserna i artikel 10 i styrelseförordningen. Medlemsstaterna måste bland annat genomföra ett öppet och rättvist offentligt samråd och se till att nödvändig information ges till allmänheten i ett tidigt skede när alla alternativ är öppna. I enlighet med bilaga I till styrelseförordningen måste uppdaterade NECP ge en översikt över processen med fokus på att upprätta planen med dedikerat fokus på

- Del I, 1.1.3 (ii). Involvering av lokala och regionala myndigheter
- Del I, 1.1.3 (iii). Samråd med intressenter, inklusive arbetsmarknadens parter, det civila samhällets och allmänhetens engagemang.

5. EU-kommissionen är extremt tydlig i avsikt att kontrollera efterlevnaden. Rapport av efterlevnaden ska lämnas till Europaparlamentet och rådet om denna förordning fungerar efter den första globala inventeringen av Parisavtalet 2023. Inom den delen måste medlemsstaterna tillhandahålla detaljerad och fullständig information om de åtgärder som vidtagits i NECP för att uppfylla sina offentliga samrådsskyldigheter enligt artikel 10 och Århuskonventionen, inklusive hänvisning till hur de har tagit hänsyn till allmänhetens åsikter. Kommissionen avser att mer detaljerat överväga om medlemsstaterna i sina utkast till uppdaterade NECP, tillhandahållit tillräckligt med exakt information om genomförda samrådsprocesser och artikel 10 och bilaga I i styrelseförordningen.

Kommissionen ska sedan enligt artikel 45 i styrelseförordningen rapportera hur denna förordning fungerar till Europaparlamentet och rådet inom sex månader efter den första globala inventeringen av Parisavtalet 2023.

Kommissionens rapport kan åtföljas av lagstiftningsförslag och ytterligare revidering av styrelseförordningen avseende allmänhetens deltagande.

6. Implementeringen av rekommendationen ska vara slutförd 30 juni 2024.

Detta har inte skett och regeringens extrema planer på >120 TWh havsbaserad och >90 TWh landbaserad vindkraft saknar således laglig grund enligt EU-direktivet 2003/35/EG

(2003-05-26) och ska då betraktas som ogiltiga.

Det gäller också regeringens/Energimyndighetens egenmäktiga kvotering av planerna per län och uppdrag till länsstyrelserna att inventera resterande markresurser intill 800 m från bostäder. Detta avstånd är direkt hälsofarligt och ska jämföras med beslut av den tyska delstaten Bayern, om minsta avstånd $10 \times H$ eller 2–3 km till bostad. Delstatens energibolag hämtar nu elenergi ur oskyddad svensk boendemiljö via PPA-avtal med sina svenska dotterbolag.

Den tyska specialistläkarorganisationen Ärzte für Immissionsschutz anger hälsosam ljudnivå till 60 dBZ eller 10 km. För ett enda verk. För skydd mot långvarig exploatering av infraljud. Att i detta läge offra folkhälsa, klimat, ekosystem och basen för vår livsmedelsproduktion, skogsnäring, fiske, renskötsel och turism, genom ekonomiska utfästelser för kommuner och närboende, är en ovärdig och ohållbar politik.

Naturvårdsverket tillåter dessutom irrelevanta beräknings- och kontrollmodeller för vindkraftsbuller som en gång togs fram för markbunden trafik och inte längre gäller för höga roterande bullerkällor. Den tillämpade beräkningsmodellen Nord2000 kostaterades redan 2008 ge 8-10 dBA för låga värden i det lågfrekventa ljudområdet (Uppsala Universitet. Två studier).

Förhöjda ljudnivåer konstaterades sedan 2014 vid långtidsmätning i Västerbotten (Uppsala Universitet). Studien visade frekventa sekvenser nattetid, som överskred "praxis" med 5 dBA, på 2-3 gånger längre avstånd än vad som beräknats. Kravet på sänkning av gränsvärdet med 5 dBA förvanskades av Naturvårdsverket. Regeringen har tvärtom tagit bort skyddet om 35 dBA för medborgare i tysta områden, då det inte betraktas som "demokratiskt".

De vetenskapliga rönen har fullt internationellt stöd. Tysk studie (Hansen/Zajamsec/Hansen, 2020) visar att amplitudmodulerat ljud alstras inom den kaotiska turbulensen långt bortom verken och som är hörbart inomhus över 3,5 km, under 20 % av tiden. Flinders University, Australien (2021-08-18) visar att nattligt amplitudmodulerat ljud (AM) ("swoosh") kan höras upp till fem gånger oftare än under dagtid, beroende på vindriktning, årstid och avstånd. De använder ny teknik baserad på artificiell intelligens (AI) som kan kvantifiera och karakterisera AM i vindkraftsbuller.

"Ljudet verkar förvärras efter solnedgången när amplitudmodulering kan detekteras under upp till 60 % av natten på avstånd runt 1 km från en vindkraftspark. "Vid mer än 3 km sker även amplitudmodulering upp till 30 % av natten."

Notering: En störning räcker för att nattsömnen och den nödvändiga återhämtningen blir förstörd. Detta är långsiktigt sjukdomsframkallande.

Än värre är att Naturvårdsverket i den senaste revideringen 2020 av det svenska bullerregelverket medger att AM är ett problem och att de följer forskningen. Forskningen har redan för åtta år sedan, bevisat de allvarliga sömnstörningarna. Med myndigheternas och regeringens goda minne. De fortsätter cyniskt med denna förhalning för att kunna få fram mer tillstånd.

Trots att AM-ljudet är direkt ohälsosamt för mycket stora medborgargrupper ända in i landets centralorter. Den medvetna cyniska avsikten att förhala är övertydlig då myndigheten är fullt medveten om att WHO Guidelines for Environmental Noise 2018, fastslagit att dBA är olämpligt för redovisning av vindkraftsbuller, då det inte redovisar de pulserande ljudvågorna i det lågfrekventa området. Än mindre de ohörbara, kraftigt pulserande luftstötarna (infraljud), som slår mot kroppsorganen. Hälsoeffekterna är uppebara. WHO har rekommenderat medlemsstaterna att utarbeta nya regelverk i samråd med medicinsk expertis.

Underlåtenheten att agera gör frågan så allvarlig att Miljödepartementets ansvar kan ifrågasättas i en misstroendeförklaring i riksdagen, för att avsätta en regering eller ett enskilt statsråd.

Mest skandalöst är myndighetens svar (juni 22) till en 9-åring som beskrivit den terrorliknade situationen och begärt åtgärder.

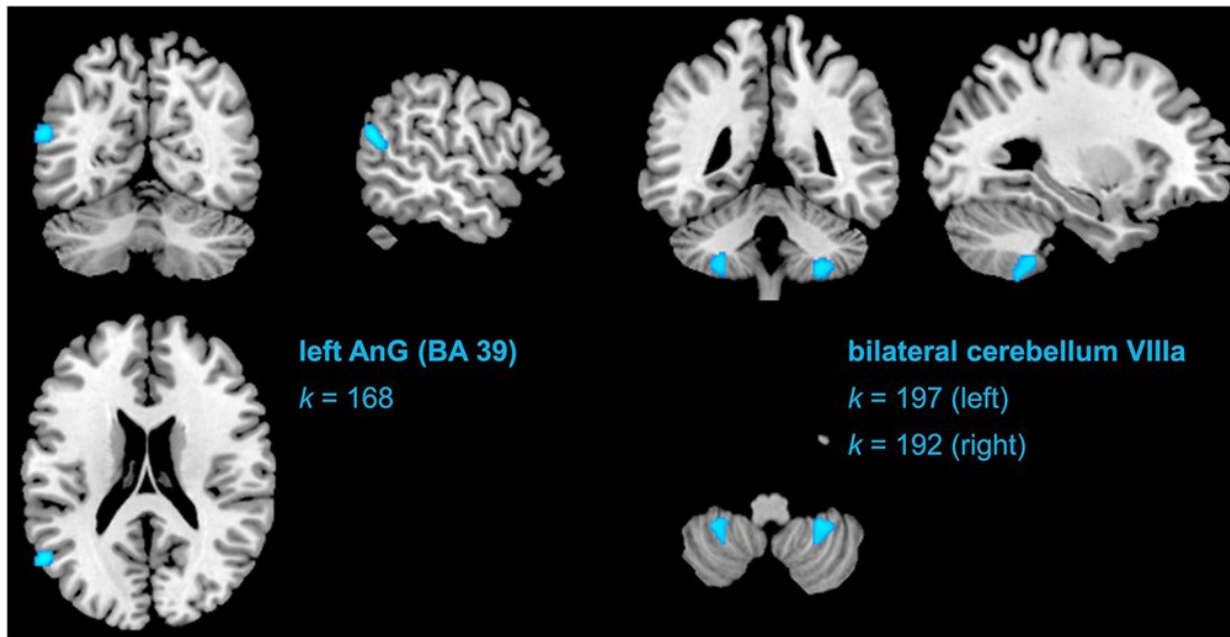
Hej. Jag förstår att det är Jobbigt och att du är störd av buller från vindkraftverken. Vindkraft är viktigt för att vi ska få el i Sverige, vilket behövs för att minska vår klimatpåverkan och jordens uppvärmning. Tyvärr så bullrar vindkraftverk ganska mycket och därför har vi på Naturvårdsverket satt upp gränser för hur mycket vindkraftverken får låta. Vi på Naturvårdsverket kan dock inte gå in och stänga ned en vindkraftspark. Om man upplever sig störd av buller får man vända sig till kommunen eller länsstyrelsen. Jag har pratat med din mamma om detta tidigare. Tyvärr kan man ibland känna sig störd av buller även om det ligger under gränserna. Det kan finnas saker du och din familj kan göra själva för att minska bullret inomhus. Har du din säng så att huvudkudden ligger inne i ett hörn, kan du testa att flytta den till ett annan del av rummet, för det låter ofta mest inne i hörnen. En annan viktig sak är att se till att man har bra luft inomhus, även om man behöver sova med fönstret stängt. Jag hoppas att ni hittar sätt som gör att du kan sova bättre och orka med skolan och att vara med kompisar.

Ett cyniskt svar och erkännande av att regelverket är skadligt, från den handläggare som själv svarat för gällande permanentning av förlegade rekommendationer och indirekt från den generaldirektör som undertecknat regelverket. Centralmakten anser således att svenska barn ska flytta sina sängar för att inte bli sjuka, medan internationella exploatörer tillåts sprida terroriserade hälsofarligt buller ända in i sovrummen. Detta strider mot Europakonventionen för mänskliga rättigheter och är definitivt oacceptabelt.

Staten, länsstyrelser och domstolar tillåter också att medborgarna utsätts för kraftigt pulserande luftstötar (infraljud), som ständigt påverkar cellerna i hjärna, hjärta, lungor, blodkärl

och nervbanor. Medicinska rapporter talar om att vävnaderna successivt förstärks och förtjockas med minskad blodgenomströmning och syresättning som följd. Tysk studie (Münzel) visar 20 %-ig kraftförlust i hjärtmuskelvävnad. De viktiga mindre blodkärlen förlorar förmågan att transportera näring och syre till nervceller och hjärnceller (hippocampus).

Exempel 1. A longitudinal, randomized experimental pilot study to investigate the effects of airborne infrasound on human mental health, cognition, and brain structure. Ascone, Kling, Wieczorek, Koch & Kühn.

Conclusion:

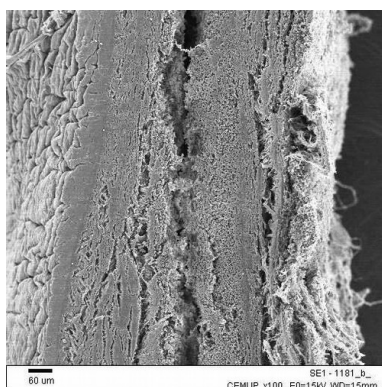
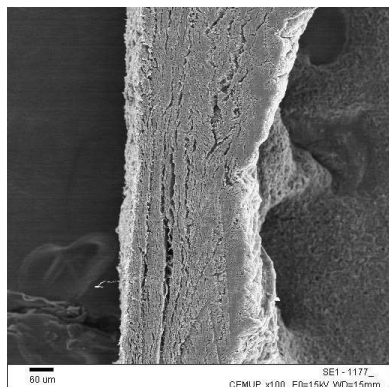
Baserat på våra strukturella analyser av hjärnan verkar det som om IS-exponering medför nedgång av grå substans i hjärnområden som är associerade med somatomotoriska och kognitiva funktioner såsom arbetsminne (bilateral cerebellum VIIIa) och högre auditiv bearbetning (vinkelgyrus, BA39), innefattande funktioner såsom talförståelse/produktion eller semantisk/lexikal bearbetning och läsning. Det övergripande resultatmönstret, inklusive utforskande resultat av förändrad kroppsuppfattning (ökad upplevd svaghet), är ett rimligt fall för att bedöma kroppsliga förnimmelser i en detaljnivå, lägga till fysiologiska bedömningar såsom elektromyografi och att fokusera på uppgifter relaterade till språkbehandling och komplext (verbalt) arbetsminne i framtida prövningar.

Exempel 2. Mariana Alves-Pereira, et al. Portugisiska forskare, har under lång tid studerat infraljud och konstaterat att personer som exponerats för infraljud från olika tekniska buller-källor

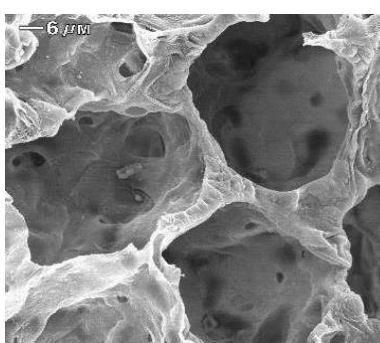
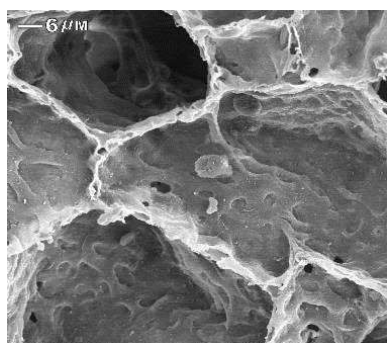
får förtjockningar i hjärtsäck, lungvävnad och blodkärl, men också förändringar i hjärnan som normalt uppstår hos äldre.

<http://epaw.org/documents/Dr-Pereira-%20ISBF-Glasgow-2017.pdf>

Därtill flera väldokumenterade portugisiska långtidsstudier som tyder på missbildningar i luftstrupe och bronker, onormala hemostas och koaguleringsparametrar, immunologiska parametrar mm. (Vibroacoustic disease).

Bilder till vänster:
Normal resp. förtjockad pericarda
(hjärtsäck) till höger.

Bilder till vänster: Normal lungvävnad
(alveol) på vänstra bilden resp.
förtjockad lungvävnad till höger.

Människans skelett och kroppsorgan uppnår egensvängning vid ljudbelastning inom frekvenser under 50 Hz. Huvuddelen av verkens ljudenergi avges i infraljudsområdet under 3 Hz.

Exempel 3. Eric Zou (USA, 2017). Samkörning av tre offentliga databaser under ett tiotal år, avseende vindkraftsutbyggnad, dödsorsaker och vindriktning inom 820 counties. Resultaten visade signifikanta samband mellan vindkraftsutbyggnad och självmordsstatistik. Signifikansen ökade för äldre män och de som bodde i den förhärskande vindriktningen. ~ 25 km.

Exempel 4. Stephan Kaula. Tysk forskare, som har gjort uppföljande studier av hälsostatusen på människor som bor intill vindkraftverk och konstaterat att utvecklingen måste brytas för att landet inte ska bebos av en *"trött, irriterad och sjuk befolkning"*.

Emission av infraljud är mätbart över 90 km (Marcillo et al). Infraljudet följer atmosfäriska skikt vid stabila meteorologiska förhållanden. Utbredningen förlängs dessutom vid reflektion över vattenytor. I båda fallen gäller cylindrisk ljudutbredning, d.v.s. låg dämpning om 3 dBA/dubblat avstånd jämfört med normal sfärisk dämpning om 6 dBA, som tillämpas i beräkningsmodellerna.

Vid kontrollmätningar av inomhusbuller tillåts användning av dansk standard för stenhus, medan huvuddelen av svenska hus är träkonstruktioner med låg dämpning. Mätningar baseras

på medelvärden av medelvärden, vilket kapar de extrema max-ljuden som uppfattas av örat. Studier visar stora individuella skillnader av hjärnans förmåga att blockera ljudstörningar under sömn (Sleep spindles).

Detta innebär att även befolkningen utefter de svenska kusterna kommer att utsättas för fysikaliska infraljud vid långtidsexponering.

Intrång

Den aggressiva politiken har orsakat stora privatekonomiska förluster för drabbade medborgare. Vetenskaplig rapport 2021 (Westlund/Wilhelmsson) visar att de drabbades fastighetsvärden halverats, vilket orsakar förslumning och avfolkning av stora områden. Vilket i sin tur hämmar landsbygdsutveckling och det lokala näringslivet. Europeiska storbolag, diffusa fondbolag med bas i skatteparadis och ett kinesiskt kärnkraftsbolag har en latent skuld till dessa medborgare om ca 100 miljarder SEK. Landet lämnas oskyddat. Regeringens egenmäktiga diktat, underlåtenhet att agera och planer på att genom ekonomiska subsidier påverka opinionen, har diskriminerande karaktär då den inte uppfyller EU-konventionens kriterier för mänskliga rättigheter och det okränkbara människovärdet.

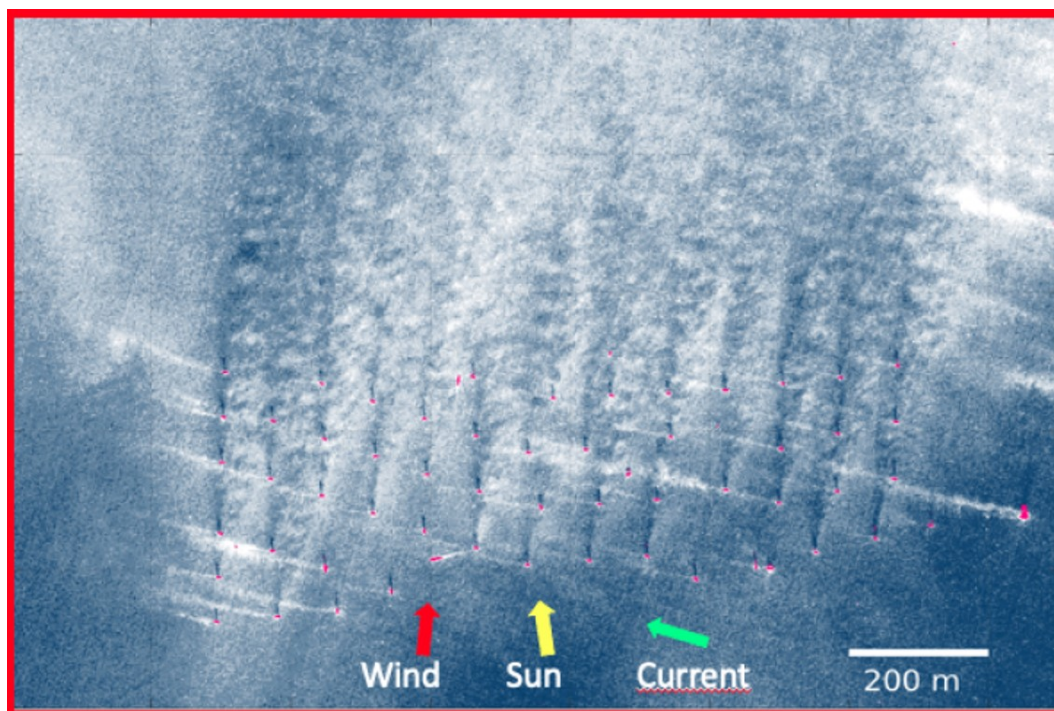
De pågående miljöprövningarna av havsbaserade parker utanför Sveriges kuster saknar således legal grund enligt EU-kommissionens handlingsplan och ska därmed upphävas och omprövas. Vindkraftens brister avseende hållbarhet och indirekta effekter på klimat och väder, samt folkhälsa, ekosystem, behov av mark för ökad naturvård och skydd av vattenresurser måste först prövas i demokratisk ordning. Uppmaningar från Centerpartiet till regeringen att påskynda dessa projekt visar dålig kunnskap och respekt för gällande lagar. Detta gäller också politiska och lobbyistiska krafter som försöker kringgå den demokratiska processen genom förslag till ekonomiska fördelar för kommuner utan riskanalys av framtida effekter. Svensk Vindenergi med starka europeiska aktörer, svenska skogsbolag, markägarna LRF och Sveaskog agerar i valdebatten utan beröra behovet av riskanalys och skäpta regelverk. Det statligt ägda kinesiska kärnkraftbolaget CGN (China General Nuclear Power Corporation) har tills nyligen varit medlem i branschorganisationen. Kinesiska staten är störste enskild ägare i svensk vindkraft (7 %). Naturskyddsföreningen och Svenska Handelskammaren är pådrivande för kraftigt utökad utbyggnad utan kritisk analys.

Pågående processer kan i ett värsta scenario betraktas som samhällsfarliga och hindrande för en framtida hållbar utveckling. Än mer skrämmande är de europeiska planerna på 25-faldig utbyggnad av huvudsaklig havsbaserad vindkraft, som kommer att fylla Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt med cirka 15 000 vindkraftverk. Detta kan få fatale effekter på unionens klimat, hälsostatus och ekonomiska utveckling. Signaler finns redan om att haven är döende. Den danska regeringens planer på en 15-faldig tillväxt av havsbaserad vindkraft före 2030, utgör således ett gränsöverskridande industriprojekt, som ska prövas enligt Esbokonventionen. De klimat-, hälso-, miljö och nationalekonomiska riskerna måste lyftas till EU-nivå som en strategisk överlevnadsfråga.

Vetenskapliga fakta visar att vindkraft har avsevärda klimateffekter

- massiv landbaserad vindkraft höjer luftens medeltemperatur regionalt 0,3 °C. Keith-Miller: *"Om ditt perspektiv är de kommande tio åren har vindkraft faktiskt - i vissa avseenden - mer klimatpåverkan än kol eller gas. Om ditt perspektiv är de närmaste tusen åren har vindkraft kraftigt mindre klimatpåverkan än kol eller gas"*. Denna uppvärmning är resultatet av att vindkraftverk blandar luft vid marken med högre luftlager, samtidigt som värmen extraheras genom atmosfärens rörelse. Stöd fanns i mer än 10 studier som observerat uppvärmning nära vindkraftverk. Således större negativ klimateffekt än fossilbaserad energi under den kritiska inledande delen av Parisavtalet.

- landbaserad vindkraft höjer marktemperaturen lokalt 0,5–3,5 °C under sommarnätter och blockerar daggbildning = torka och mindre tillväxt (CO₂-upptag).
- havsbaserade vindkraftsanläggningar höjer temperaturen 0,5 °C vid stabila atmosfäriska förhållanden upptill 70 km från större anläggningar, enligt rapporten **Acceleration deployment of offshore wind energy alter wind climate and reduce future power generation potentials (Akhtar et al)**. Högre verk minskar vindhastigheten bakom vindkraftsparkerna, vilket sänker kapacitetsfaktorn med 20-25 %. *"Det visar att vindenergi är en begränsad och överskattad resurs i Nordsjön"*. Forskarna understryker att vind är en huvudfaktor som ändrar ekosystemets produktivitet och ska beaktas vid ekosystemförvaltning och bedömning av fiskbestånden.
- havsbaserade vindkraftsanläggningar kondenserar den fuktiga havsluften när den når kallare luftlager vid 200-500 m, så att en del av nederbörden hamnar i havet. Normalt faller denna nederbörd vid 200 m, när vindarna möter sydsvenska höglandet. De planerade 15.000 verken i Nordsjön, runt Danmark och utefter den svenska västkusten ökar risken för torka och låga grundvattennivåer. Med förödande effekter för hushåll, lantbruk (konstbevattning), livsmedelsproduktion, skogsbruk och skogsindustri, vattenkraften, reproduktionsområden för vandrande fiskarter - den lokala fiskenäringen, sportfiske etc.

- havsbaserade vindkraftsanläggningar dämpar luftens och vattnets rörelser. Mindre vågrörelser minskar havens upptag av CO₂ och mängden biologiskt bundet kol i form av plankton, som är basen i de globala ekosystemen. Plankton utgör ca 50 % av planetens biologiskt bundna kol och levererar motsvarande mängd syre. Detta leder till mindre fiskekvoter och födobrist för sjöfågel, sälar och tumlare. Hösten 2021 rapporterades cirka 20 000 döda och undernärda sjöfåglar vid kusterna runt Nordsjön. Senaste vintern rapporterades att 100-tals fåglar gått samma öde till mötes vid den svenska västkusten. Andra rapporter tyder dock på fågelinfluensa. I vart fall rapporteras mindre mängd småfisk, som utgör basen för högre stående arter i näringskedjan.
- landbaserad vindkraft orsakar ökad emission av CO₂, metan och NO₂. Markvibrationerna komprimerar torvskikten i våtmarker och pressar ut surt lakvatten, varvid torven syresätts och ombildas till CO₂, metan och NO₂. (Skottska rapporter). Myrmarkerna innehåller 20 % av det globalt lagrade biologiska kolet.
- markvibrationer från landbaserad vindkraft påverkar också skogarnas humusskikt (fungi) och ändrar markens porositet, syre och kolbalans. Detta stör mikroorganismernas viktiga symbios med trädens rötter, som svarar för utbyte av kol mot näringsämnen och vatten. Rapport från SLU visar att framtida klimateffekter på organismernas mykorrhiza-system kan hämma skogstillväxten i kalla klimat. Ett scenario visade en tioprocentig minskning av biomassan. Forskarna varnade för att en sådan tillväxtförlust kan öka mängden kol i atmosfären.
<http://joannenova.com.au/2018/10/warning-wind-power-warms-local-climate-for-nexthundredyears-needs-5-20-times-as-much-land/>
- små insekter avger hörbara vibrerande ljud (40-60 Hz) som kan uppfattas inom en radie om ca 2 m. De kraftiga lågfrekventa ljuden från landbaserade verk maskerar mikrofaunans vibrationella kommunikationssystem. Detta påverkar ekosystemen och de små insekternas förmåga att nedbryta döda växtdelar och återföra näring till skogarnas humuslager.
- ny forskning (SLU) visar att provtytor vid Knottåsens och Fäbodlidens forskningsstationer börjat släppa ut lika mycket CO₂ som de tidigare absorberat – 3-4 ton CO₂/hektar och år. Svampar kan ligga bakom de ökade utsläppen. Bekräftat i finsk rapport 2022, som visar att landets skogar för första gången avger mer CO₂ än vad de absorberar. Vindkraft kräver avverkning av stora skogsarealer. Forskning (SLU) visar att skogsavverkning slår ut etablerade system av spindelskivlingar så att näringsomsättningen avstannar under lång tid. Kan motverkas genom ändrad skogspolitik.
- Laboratoriestudier visar att vibrationer förstärker växternas rotsystem på bekostnad av tillväxt i stammar och grenar. Samt minskad blad- och barryta. Det leder till försämrade fotosyntes, minskad kolupptagning och tillväxt.

Verkens uttorkande effekt påverkar stora arealer. Barrträden försvagas mot insektsangrepp, varvid de avger mer terpentiner som ombildas till skadligt ozon med frätande effekt när den tränger in i barrens och bladens öppningar. Ökade insektsskador genom invasiva arter, dubbla svärmningar och utslagning av insektsätande fåglar och fladdermöss, trigger

ytterligare den skadliga ozolytprocessen. Stort problem fram till 2050 enligt Naturvårdsverkets CLEO-rapport 2015. Vindkraftens indirekta klimateffekter kan i värsta scenario vara 3 till 10-faldigt högre än den officiella siffran 12 g CO₂/kWh.

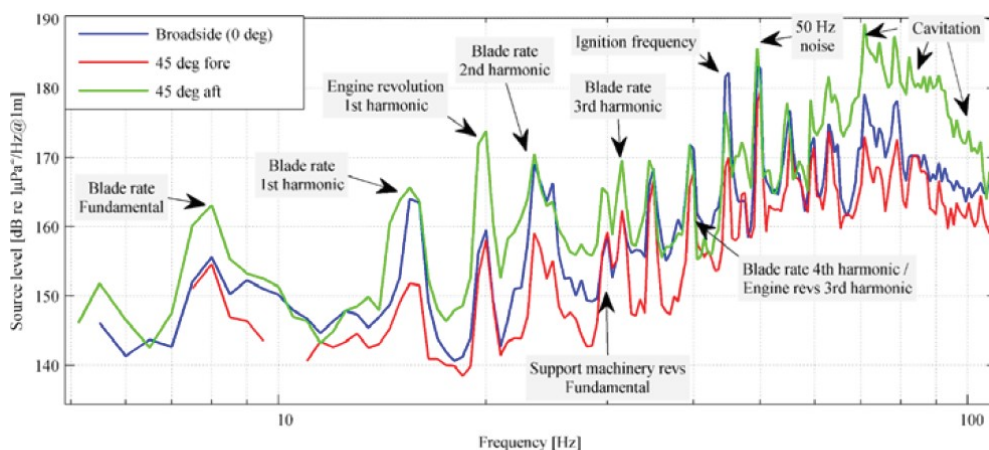
Värden om 36-120 g CO₂/kWh ska då jämföras med 2,5 g för kärnkraft, 4 g för vattenkraft (Vattenfall och riksdagsmotion 2020) och naturgas 205 g/kWh. Vindkraften bör också bära emissionen av metan ur våtmarker som är 30-falt mer klimatdrivande än CO₂. Likaså del av ställverkens läckage av den extremt miljöskadliga gasen Svavelhexafluorid (SF₆), som har en kolekvivalent om 2200xCO₂ och först nedbryts om 3200 år. Ny teknik är på väg men befintliga ställverk har redan bidragit till ireparabel klimateffekt och avveckling tar lång tid.

Begreppet "förnyelsebar energi" förlorar därmed trovärdighet vid en samlad bedömning av effekterna på klimat och övriga livsvillkor.

Hav- och landbaserade vindkraftsanläggningar stör ekosystemen

Repsentanter för fiskerinäringen anser att viktiga reproduktionsområden för strömming förstörts av tyska industrianläggningar i Östersjön.

Buller utbreder sig sju gånger längre i vatten än i luft. Vindkraftverkens kraftiga lågfrekventa ljud maskerar torskens kommunikationssystem, vilket leder till sämre reproduktionsresultat. Mindre antal befruktade romkorn och mindre yngelstorlek har konstaterats. Västerhavets torskbestånd är redan starkt hotat av mänsklig påverkan. Lekplatserna vid Middelgrund är spolerade sedan 2018, då en av fartygslederna mot Östersjön ändrades och överfördes till svenskt territorialvatten. De svenska skyddade utsjöbankarna är således omgivna av två fartygsleder med extrema ljudnivåer, som dessutom interagerar och får en förstärkande effekt. Mätningar av tung fartygstrafik visar ljudnivåer >180 dB, vilket med hänsyn till den logaritmiska skalan ska betraktas som direkt olidligt för fisk och tumlare. Den fysiska energibelastningen (Pascal/m²) blir hundrafalt högre än normalt.

Example of source identification of the measured full scale noise spectra.

EU-Kommissionen har 22-02-09 infört fiskereglering inom utsjöbankarna. Åtgärden får en begränsad effekt om statens planer på havsbaserad vindkraft mellan de naturskyddade områdena genomdrivs.

- Effekterna på havsbotten av tusentals 5 000 ton tunga vibrerande maskinkonstruktioner är underskattad. Vibrationerna är mätbara över stora avstånd (~100 km). Känsliga arter torde fly området eller gräva sig djupare. Komprimering av sedimenten innebär ytterligare förändring av ekosystem och födotillgång.
- EU-kommissionen har flera gånger underkänt de svenska åtgärderna för skyddet av tumlare. Den enda valarten i svenska vatten. Särskilt hotfullt är projektet Stora Middelgrund som placerats i ett högfrekvent reproduktionsområde för gravida och diande tumlarehonor. Den redan försämrade tillgången på fisk blir en extra belastning.
- Den tyske forskaren Christian Voigt har sedan 2014 varnat för en ekologisk katastrof, då han konstaterade att tyska vindkraftverk årligen dödar ca 300.000 fladdermöss. Varav flera migrerande arter som vistas i Sverige. Det totala europeiska dödstalet är givetvis ännu högre. I Sverige dödas ca 7 fladdermöss per år och vindkraftverk under kritisk födosökstid och vandringar till och från Europa under höst och vår. Skyddsåtgärderna är cyniskt undermåliga och förlänger lidandet och utslagningen av arter och ekosystem.

Även tornseglare, svalor etc. har decimerats kraftigt under de två månader långa förflyttningarna till och från det redan vindkraftstäta Sydafrika. Liksom många rovfågelarter. Vetenskapsmännen anser att vindkraftverk är nya toppredatorer ovan på de naturliga ekosystemen.

Utöver höga dödstal vid vindkraftverk medför de också stora habitatförluster. Studie vid etablerad viloplats för fåglar, visade att installation av bullerkällor medförde att de flesta arter fortsatte till annan viloplats. De som stannade förlorade vikt då förutsättningar för födosök förändrades. Buller ökar risken för att fångas av rovfåglar.

Forskarna har uppmanat regeringar över hela världen att ta denna fråga på allvar. Innan vindkraften utvidgas ytterligare måste vindkraftverkens klimateffekt på regionala och globala klimatsystem förstås exakt: "Annars kan denna utveckling leda till en oväntad katastrof". Detta är dokumenterat i en mängd globala rapporter.

Ju större uppvärmning, desto mer ökar riskerna för att svårförutsägbara trösklar passeras, där abrupta och potentiellt irreversibla förändringar uppstår. Det är då nödvändigt med radikala utsläppsminskningar i närtid. Den havsbaserade vindkraftens direkta höjning av medeltemperaturen och uttorkningen av luften är ett allvarligt hot Europas framtid och måste omgående lyftas till EU-nivå. De indirekta effekterna genom ökade utsläpp och minskad kolinlagring i de areala näringarna är underskattade och måste också klarläggas.

Vindkraftverk förgiftar naturen

- slitaget av rotorbladen i påfrestande miljö sprider >50 kg nanopartiklar/verk och år eller totalt 1000 kg över 20 år. Detta är ett ackumulerat hot som får allvarliga medicinska och genetiska effekter, då partiklarna (<50 nanomillimeter) upptas av växt- och djurplankton och förs vidare i näringskedjan. Större partiklar slipas successivt ned till det minsta formatet, d.v.s. evig deponi över 1000-tals år. Vi blir således aldrig av med detta icke-biologiska och giftiga material. Rotorbladens epoxypast innehåller det cancerogena och hormonstörande ämnet bisfenol. Plastpartiklarna kan också binda andra miljögifter som spridits i naturen (metylkicksilver, flamskyddsmedel, PFAS, PVC) eller tungmetall- och aluminiumjoner som lösgjorts ur mineraler i sur miljö. Dessa giftiga partiklar fångas av växt- och djurplankton som är basföda för fisk. Gifterna frigörs i fiskarnas matsmältningssystem och kan passera blod/hjärn-barriären. Detta hot har under många år avfärdats i de stereotypa miljöprövningsprocesserna, vilket understryker behovet av riskanalyser enligt Klimatlagen 2§ och nationella strategiska planer enligt Århuskonventionen Artikel 7.

- Chockerande SLU-rapport visar att de lätta partiklarna spridits till planetens mest avlägsna delar. (April 2022).

https://www.google.com/search?q=Nanoplast+skogsvatten&client=firefox-b-d&sxsrf=ALiCzsbclg_N-UQrPNsOHRw8R5LCwm0fLQ%3A1651844111153&ei=DyR1YqL_CKHprgSTt5-IDw&ved=0ahUKEwjiwuDr_sr3AhWhtIsKHZPbB_EQ4dUDCA0&oq=Nanoplast+skogsvatten&gs_lcp=Cgdnd3Mtd2l6EAW6CggjEK4CELADECdKBahBGAFKBAhGGABQISNY8M0BYJLiAWgCcAB4AIABphCIAeNDkgEHMC4zLjktNjgBAKABAcgBAcABAQ&scient=gws-wiz

- EU-kommissionen har just beslutat att blockera användningen av stora kemikaliegrupper före 2030. Denna avgiftning berör ca 6000 av de mest farliga kemikalierna, inkluderande alla bisfenoler, PFAS och PVC-plaster, samt flamskyddsmedel. Vindkraftsindustrin utgör därmed stort hot mot de lokala och globala ekosystemen.

Forskare förklarade nyligen att kemiska föroreningar hade passerat en planetarisk gräns. En UN-rapport visar att kemisk förorening orsakar fler dödsfall än Covid-19 (April 2022). Daglig exponering av giftiga ämnen är kopplad till ökat hot mot hälsa, fertilitet, utveckling, samt kollaps av insekts-, fågel- och däggdjurspopulationer. Idag finns cirka 700 fler industrikemikalier i människornas kroppar än vad som fanns hos våra morförfäder. Läkare beskriver barn som födda "förorenade". Regeringens planer på 8-faldig ökning av vindkraften är således direkt hälsofarligt och oförenlig med EU-kommissionens färdplan.

https://meta.eeb.org/2022/04/28/the-great-detox-largest-ever-ban-of-toxic-chemicals-announced-by-eu/?thumbnail_id=13308

Vi kan då inte tillåta att vindkraftsindustrin fortsätter att sprida dessa gifter. Regeringen är därför skyldig att

- avbryta uppförande av vindkraftverk med nuvarande material enligt Miljöbalkens principer för Försiktighet, Bästa teknik och Slutavvägning (***En verksamhet eller åtgärd får inte bedrivas eller vidtas om den medför risk för att ett stort antal människor får sina levnadsförhållanden väsentligt försämrade eller miljön försämras avsevärt.***)

- kräva att branschen utvecklar nya emissionssäkra alternativ (metalliskt ytskikt, grafen, etc.).
- påbörja en avvecklingsplan för äldre nedslitna verk (Modell Danmark).
- kräva att producenter och användare av epoxyplaster utvecklar teknik och destruktionsanläggning för dessa produkter.

Vindkraftverk innehåller hydrauloljor för reglering av rotorblad, smörjolja till växellådan. Bränder sprider dioxin och industrialiseringen av skogsmark ökar risken för skogsbränder.

Vindkraftverk har skadliga effekter på cellnivå

- **Vindkraftverkens hinderbelysning är destruktiva dödsfällor.** De yttre verken i en industriell vindkraftsanläggning ska vara försedda med högintensivt uppåtriktat, vitt blinkande ljus. De inre verken ska ha fast rött ljus (Transportstyrelsen). Det uppåtriktade ljuset leder till förhöjd ljusnivå (Himlaglim) och ljusförorening när det reflekteras mot moln och dimma. Med ljusstyrka som dubbelt månljus. Det reflekterade LED-ljuset har ett skadligt blått spektrum som stör den cirkadiska dygns- och årsrytmen (biologiska klockan) hos människor, de flesta djur, fiskar ända ned till encelliga organismer, vilket rubbar ekosystemen över stora områden.

Rubbningar av dygnsrytmen orsakar minskad melatoninproduktion och sömnbrist hos människor och djur. Nattaktiva fåglar och insekter som orienterar sig efter stjärnhimlen, misstolkar ljuset och kolliderar med vindkraftverken eller infångas och uttröttas av ljuskällan. Den ändrade ljusbilden stör också årsrytmen hos de flesta djur, fåglar, fiskar, organismer och växter, vilket leder till för tidig häckning, kortad livslängd, lägre reproduktionsresultat och habitatförluster. Artificiell ljusförorening (ALAN) är en av de förändringar som bidragit till den globala utslagningen av ekosystem och biologisk mångfald (Davies-Smyth, 2018). Relaterat som globalt problem av UN i rapport 2022.

De röda inre ljuskällorna attraherar många nattflygande arter, som leds in i döden. Övertygande skäl för regeringsingripande och tillämpning av miljöbalkens försiktighetsprincip för stopp av uppförande av nya verk och översyn av regelverk för hinderbelysning och utbyte av miljöfarlig utrustning. Appendix 4. Moratorium hinderbelysning.

- **Magnetiska fält påverkar kroppsorganens celler**

Kondrachuk, A. 2002. Harvard University. Studie av mekanismerna för interaktion mellan "magnetiska fält och celler". Analysen var inriktad på det statiska magnetfältets biologiska effekter på cellnivå. Sammanfattning:

1. Magnetisk induktion. Statiske magnetfält utövar krafter på rörliga joner i lösning (t.ex. elektrolyter), vilket ger upphov till inducerade elektriska fält och strömmar. Denna effekt kan vara särskilt viktig när strömmarna som ändras på grund av magnetfältsapplikationen deltar i vissa receptorfunktioner hos celler (t.ex. växtceller).

2. Magneto-mekanisk effekt av omorientering. Enhetliga statiska magnetfält producerar vridmoment på vissa molekyler med anisotropa magnetiska egenskaper, vilket resulterar i deras omorientering och rumsliga ordning. Eftersom strukturerna hos biologiska celler är magnetiskt och mekaniskt inhomogena, kan appliceringen av ett homogent magnetfält orsaka **omfördelning av spänningar inom celler, deformation av intracellulära strukturer och förändring av membranpermeabilitet.**
3. Ponderomotiva effekter. Rumsligt olikformigt magnetfält utövar en reflekterandekraft på magnetiskt olikformiga cellstrukturer. Denna kraft är proportionell mot gradienten för kvadraten av magnetfält och skillnaden i magnetisk känslighet för komponenten i cellen och dess miljö.
4. Biomagnetiska effekter. Magnetiska fält kan **utöva vridmoment och translations krafter på ferromagnetiska strukturer, såsom magnetit och ferritiner som finns i cellerna.**
5. Elektroniska interaktioner. **Statiska magnetfält kan ändra energinivåer och rotationsorientering av elektroner.** Liknande interaktioner kan också förekomma med kärnspinn, men dessa är mycket svaga jämfört med elektroninteraktioner.
6. Fria radikaler. Magnetiska fält förändrar radikalernas spintillstånd, vilket i sin tur förändrar de relativa sannolikheterna för rekombination och andra interaktioner, **möjligen med biologiska konsekvenser.**
7. Icke-linjära effekter. Ett antal icke-linjära mekanismer för magnetiska effekter på celler föreslogs nyligen för att förklara hur cellen kunde extrahera en svag magnetisk signal från brus. Notering. Dessa rön stöder sambandet mellan elektromagnetiska fält och deformerade krabb- och hummerlarver vid elkablar från havsbaserade vindkraftsanläggningar. Denna forskning har stort globalt medicinskt intresse och måste utvärderas.

Infraljud påverkar tryckkänsliga Gliaceller och orsakar neuronal försämring. Glial cellexpressed mechanosensitive channel TRPV4 mediates infrasoundinduced neuronal impairment. Ming Shi, Du Fang, Yang Liu, Li Li.

- Wikipedia: Gliaceller har som funktion att omge nervceller och styra nervimpulser, bidra med näring och syre till nervceller och hjälpa till med läkningen av nervskador.
- Uppsala, biologiprojekt: TRP-kanalerna (transient receptor potential) deltar i många vitt skilda processer i kroppen. Vissa aktiveras av kemiska ämnen eller höga temperaturer. **Andra har visat sig reagera på mekaniskt tryck**, som är mycket viktigt för känselupplevelser.
- CA1-nervceller. Celler i hjärnans Hippocampusområde som styr närminnet.

Utdrag ur Sammanfattning.

Vibroakustisk sjukdom är en progressiv och systemisk sjukdom, som främst involverar det centrala nervsystemet, och orsakas av överdriven exponering för lågfrekvent men högintensivt buller, som genereras av tunga transporter och maskiner. Infraljud är en typ av lågfrekvent ljud. *Våra tidigare studier visade att infraljud vid en viss intensitet orsakade nervskada hos råttor men underliggande mekanismer är fortfarande i stort sett okänd. Här visar vi en infraljud-inducerad neuronal skada i en mekaniskt känslig gliacell kanal (TRPV4, för Ca²⁺-transportering). Infraljud vid 16 Hz och 130 dB medförde allvarligt försämrad inlärning och minnesförmåga hos råttor efter 7–14 dagars exponering. Samt en framträdande förlust av CA1-nervceller från hippocampus. Infraljud inducerade också signifikant astrocytisk och mikroglial aktivering i hippocampusregioner, som förde till neuronal apoptos (celldöd och kontrollerat avlägsnande av dött material). Dess-utom farmakologiska hämningar av flera funktioner.Således ger våra resultat första beviset på att gliacell-uttryckt TRPV4 är en potential nyckelfaktor som är ansvarig för infraljudinducerad neuronal nedsättning.*

Behov av skydd för underhållspersonal

De biologiska effekterna ökar vid långsiktig exponering. Försämrad hälsostatus för underhållspersonal har rapporterats från Iran och Sydkorea. Detta bör föranleda uppdrag till Arbetsmiljöverket att utarbeta regelverk för skydd av underhållspersonal vid vindkraftverk. Med inriktning att anläggningarna ska stängas vid underhållsarbetet och tillsyn.

Ett enda 5,6 MW verk emitterar ljudnivåer om 112 dB vid 30 Hz och vindhastighet 8 m/s. Ackumulerad ljudnivå inom en park kan då höjas med ytterligare 3-10 dBA. Kräver därför skyndsamt agerande.

- **En snabb översyn och metaregressionsanalyser av de toxikologiska effekterna av mikroplastexponering i mänskliga celler (21-09-21)**

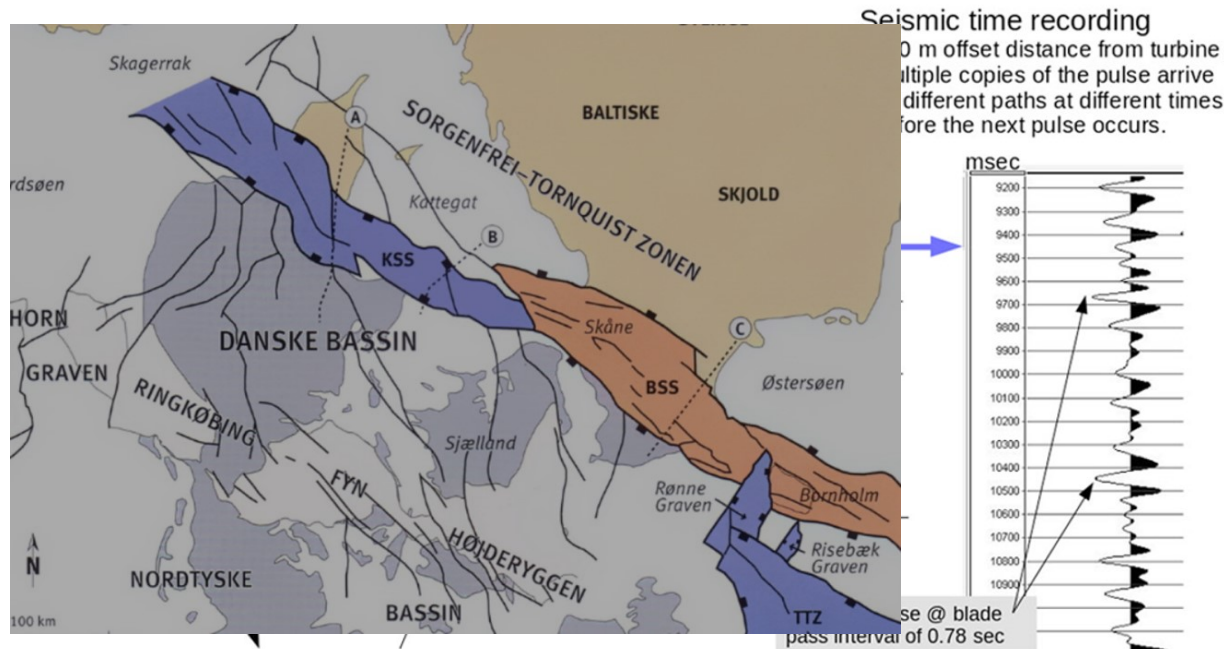
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0304389421028302>

Människor exponeras dagligen för mikroplaster (MP) via förtäring och inandning. Forskarna har gjort en översyn av epidemiologiska studier av toxikologiska MP-effekter på humanceller fram till mars 2021. Sjutton studier ingick i snabböversikten och åtta i metaregressionen. Fyra biologiska endpoints visade MP-associerade effekter: cytotoxicitet, immunsvär, oxidativ stress, barriäregenskaper. Undantag för genotoxicitet. Oregelbunden form visade sig vara den enda MP-karakteristiken som förutsäger celldöd, tillsammans med exponeringens varaktighet och MP-koncentration (µg/ml). Celler visade varierande cytotoxisk känslighet för MP, med Caco-2-celler (human adenokarcinom cellinje) som den mest mottagliga. Minsta, miljörelevanta koncentrationer på 10 µg/mL (5–200 µm), hade en negativ effekt på cellviabiliteten och 20 µg/mL (0,4 µm) på cytokinfrisättning. Detta arbete är det första som kvantifierar tröskelvärden för MPs toxiska effekter på mänskliga celler och visar att de ligger på miljörelevanta nivåer.

Notering: Slitage av rotorbladen från ett vindkraftverk i hård miljö uppgår till ca 50 kg nanopartiklar/år eller 1000 kg över deras normala livslängd om 20 år. Spridningen i hav och på land kan betraktas som evig deponi som kommer att påverka människor och natur i 1000-tals år.

Vindkraftverk kan generera seismiska effekter

Seismiska risker kan inte uteslutas. Kraftiga jordbävningar har förekommit utanför Halmstad och Falkenberg de senaste decennierna. Vindkraftverk avger extremt djupgående och horisontella markvibrationer vid höga vindhastigheter.

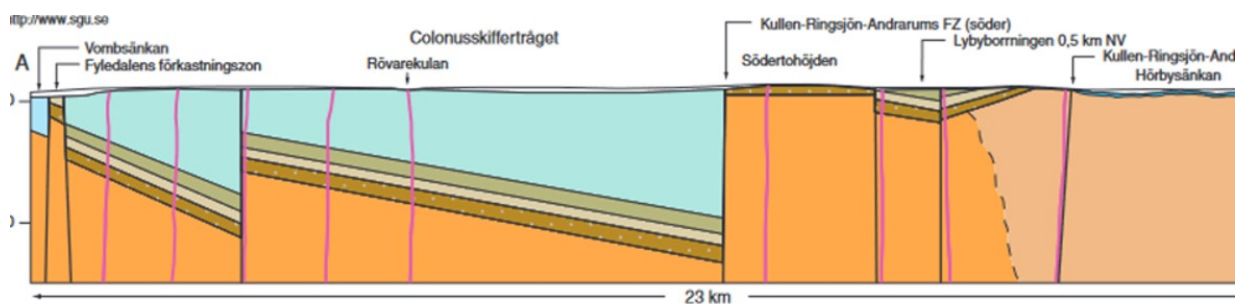
Flera havsbaserade vindkraftsanläggningar ligger på kanten av den Tornquistska sprickzonen, som är en av de största geologiska deformationszonerna i norra Europa. Det är en rörelsezon mellan den nordliga Baltiska skölden, bestående av urberg och Avalonia, som består av sedimentära bergarter. Zonen sträcker sig från Nordsjön och passerar genom norra Jylland och Kattegatt och sedan diagonalt genom Skåne och de geologiska formationerna Hallandsåsen, Romeleåsen, Linderödsåsen och Söderåsen. 280/340 m höga och 5 000 ton tunga roterande maskiner utvecklar kraftiga egenvibrationer vid hög belastning. De överförs till fundamenten och genererar markvibrationer. Rymdobservatoriet i Glasgow kräver säkerhetszon om 80 km för att vibrationerna inte ska överföras till laboratoriets parabol och försämra observationernas skärpa. Samma krav torde gälla för Onsala-laboratoriet.

Zonen är i sin tur uppdelad i många svaghetszoner från tidigare förkastningar som har fyllts ut av lösare geologiskt material. Vid Middelgrund finns zoner med svagare porösa kalkstensberg, som avger karbonater från 500 m djup och som bildar unika bubbelrev. Kan tyda på underliggande svag förkastningssluttning, som är fylld med sediment.

Flera mer eller mindre kraftiga jordbävningar inträffar regelbundet längs Tornquistzonen. En av de kraftigaste jordbävningarna i Skåne inträffade 2008-12-16 öster om Skurup. Skallet mätte 4,5 - 5 på Richterskalan och var det starkaste i Sverige på över 20 år.

Det finns en teori om att berggrunden inom zonen har spruckit till den grad att vatten har kunnat rinna ner i sprickorna, vilket gör detta område utmärkt för utvinning av geotermisk energi. Det har genom provborrning varit möjligt att mäta vattentemperaturerna på ett djup av cirka 3000 m. Temperaturen varierar mellan 80 och 110°C. Påtagliga jordbävningar har noterats utanför Halmstad och senast 2021 i Laholms kommun.

De ackumulerade krafterna från många vindkraftverk kan bli en utlösande faktor, som i första

hand innebär att vindkraftverken faller i havet. Vibrationerna kan också utlösa jordbävningar och skadegörelser på land.

Regeringen bör därför avbryta planering av vindkraftsanläggningar i detta område och utvärdera förutsättningar för geotermisk energi.

Miljöbalken förbjuder vindkraft vid Skåne-Hallands-kusten

Denna region är skyddad enligt miljöbalken 4 kap. 2§, som särskilt utpekar Kustområdet i Halland, och Kullaberg och Hallandsåsen med angränsande kustområden som områden där **”turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt skall beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön”**.

Värdekärnor finns runt Onsalahalvön, Varberg, Falkenberg, söder om Halmstad, och Bjärehalvön samt Kullaberg. I fyra speciella miljöer, Nidingen, Varbergs kommun, Eldsbergaåsen och Båstad- Kullen-Höganäs, bedöms utblickarna vara av så stort kulturhistoriskt värde att de bör bevaras och områdena är därför inte lämpliga för uppförande av vindkraftverk enligt Riksantikvarie-ämbetet (Nordström, 2003).

Regeringens påståenden att verken är närmast osynliga är direkt osakliga. Beräkningsmodell visar att 280 - 340 m höga vindkraftverk är synliga upp till 5 mil i klart väder. Och än tydligare i mörker då himlen upplyses av den tivoliliknande hinderbelysningen. Västkustens rekreativvärden och solnedgångar får inte offras för att exploateras av de internationella som ”står i kö utanför miljödepartementet”.

Detta är förödande för Bjärehalvöns och Hallands turistnäringar med attraktiva badstränder och vackra solnedgångar. Fiktiv bild över Laholmsbukten (20 km) visar att verken kan synas dubbelt så höga som den bakomliggande Hallandsåsen (200 - 220 m).

Regeringen bör omgående stoppa dessa projekt med hänsyn till regionens traditionella basnäringar inom turism, fiske lantbruk och skogsbruk. Hotet mot folkhälsa, sjukvårdssystem och människors uppväxtmiljö, risk för uttorkning, grundvattenbrist, minskad livsmedelsproduktion och fiskefångster, samt jordbävningar väger tyngre än internationella finansbolags intresse att exploatera regionen. Garantier saknas dessutom för att energin inte exporteras. Anläggningarna kan omställas till produktion av vätgas, som transporteras direkt till

kontinenten. Halland har utmärkta möjligheter att ersätta de nedlagda kärnkraftverken vid Ringhals med nya SMR-reaktorer.

Påståenden att vindkraften är ”billig, klimatvänlig eller socialt och ekonomiskt hållbar”, saknar nationalekonomisk analys.

Dessa påståenden är i flera avseenden gravt vilseledande.

Flera direkta och indirekta klimat- och nationalekonomiska effekter undanhålls:

➤ Vibrationer i våtmarker ökar utsläpp av CO₂ och metan. Turbulens orsakar torka, hämmande effekt på fotosyntes och mikroorganismernas synergi med trädens rotsystem, vilket minskar skogens förmåga att återföra CO₂. Insektsskador, frätande ozolytprocess och minskad skogsareal förstärker denna effekt. Skogens förmåga att återföra CO₂ är nu en myt. Havens förmåga att återfånga CO₂ minskar. Stora förluster av produktiva arealer. De indirekta, ej redovisade indirekta klimateffekterna, kan vara 10-falt högre än de officiella, vilket kommer att komma att få stora ekonomiska konsekvenser för hushåll och näringsliv.

➤ Medicinska effekter vid långtidsexponering och skadlig uppväxtmiljö utreds inte. Framtida ökande belastning på sjukvård, socialvård och medicinkonsumtion lämnas outredda. WHO ser allvarligt på tillämpning av dBA och bristen på medicinsk analys. Allvarliga rapporter om barnens påverkan av buller kräver snabbutredning. Samband med diabetes, demens, Alzheimers sjukdom, kärlsjukdomar och självmord kan inte uteslutas. Finska mätningar i Österbotten visar att 30 % av landet täcks av kraftiga infraljudsområden som uppstår när ljudnivåerna förtärks när ljud från flera närliggande anläggningar kommer i fas. De är så starka att samverkan med de extrema planerna om 1000 verk på den svenska sidan (Markbygden) inte kan uteslutas. Dessa planer kan därför betraktas som okontrollerade medicinska experiment. **Regeringen har således skyldighet att avbryta projektet. I synnerhet som europeiska medborgargrupper från ett tiotal medlemsstater gemensamt agerar mot EU-kommissionen i denna fråga.**

➤ Nationalekonomisk konsekvensanalys för lokalt och nationellt näringsliv saknas för areella näringar, fiske, rennäring och turism.

Minskad skogsareal och skador medför försämrad tillgång av skogsråvaror.

Vindkraftsanläggningar påverkar stora arealer. Direkt markbehov för fundament, kranplatser, vägar, ställverk varierar mellan 1-6 hektar/verk. Därtill stora arealer för lokala luftburna kraftledning och något mindre för marklagda kablar, samt nationella kraftnät och energilager. Markgreppen påverkar rotsystem och mikroorganismer långt från vägar och uppställningsplatser och gör träden känsliga för torka och insektsskador. Angrepp av granbarkborre är svåra att stoppa och kan bilda härdar som sprider sig över stora områden.

Kinesisk satellitstudie visar att uttorkning orsakar lägre tillväxt över 9 km.

Ingreppen leder till att nya skogsbryn bildas av träd med svagare rotsystem och ökad risk för stormskador. Norrländska skogsägare intill vindkraftverk har noterat mer brott på toppar och grenar, då de tyngs av is som bildas när verken pressar fuktig luft mot kalla träd.

Laboratoriestudier visar att markvibrationer stimulerar rotsystemen på bekostnad av tillväxt i stammar, grenar och blad. Risken för skogsbränder ökar.

Då industrianläggningarna ofta upplåts på Sveaskogs och de stora skogsbolagens marker drabbas också många mindre skogsägare av sämre tillväxt och olönsamhet. Styrelserna i storbolag och landets största markupplåtare Sveaskog kan tillskansa sig intäkterna medan den bofasta lokalbefolkningen drabbas av indirekta intrång och försämrad livskvalitet. Detta leder vidare till lägre produktivitet och tillgång till råvaror och arbetstillfällen i trä- och pappersindustrin.

Vindkraftens reducering av skogsarealen och påverkan på de biologiska processerna som hämmar ekosystem och tillväxt långt utanför industrianläggningarna, kommer att få stora konsekvenser för de viktiga skog- och lantbruksnäringarna. Dessa förluster bör belasta vindkraften. Ur klimat- och nationalekonomisk synpunkt är det således nödvändigt att först beräkna vindkraftens indirekta klimateffekter och kostnader, innan marknaden ges möjlighet att exploatera landet genom politiskt felaktiga påståenden om "billig el".

- Medborgarna orsakas privatekonomiska förluster genom sänkta fastighetsvärden, intrång och förlorad rådighet. Utländska bolag har en latent skuld om ca 100 miljarder till den drabbade lokalbefolkningen. Detta leder till förslumning, avfolkning och negativ landsbygdsutveckling.
 - Förslagen om ytterligare 210 TWh väderberoende vindkraft, saknar redovisning av reservkraft när det inte blåser. Nedläggning av kärnkraft och import av brun tysk/rysk gas och kolenergi är inte hållbar politik. Alternativ finns och måste utvärderas.
 - Garanti saknas för att energin inte levereras till kunder och moderbolag på kontingenten eller omvandlas till vätgas som exporteras direkt från anläggningarna.
-
- Geopolitiska aspekter har inte beaktats. Diktaturstaten Kina är enskild största ägare, och visar en kontinuerlig uppköpsstrategi i 21 länder. Detta hot har avvisats av tidigare miljöminister Ygeman.
 - Planerna motverkar flera Agenda 2030-mål och i många fall kan Barnkonventionen åberopas.
 - Flera direkta och indirekta ekonomiska systemkostnader undanhålls och övervältras på svenska företag och konsumenter. Utökade nationell och lokal kraftnät, energilager, reaktiv effekt i nätet, reservkraft, dyr import av fossilbaserad vindkraft vid väderberoende stillestånd, transmissionsförluster över långa avstånd och undervärderade återställningskostnader.

Finansiering av Europeiska investeringsbankens löften om billiga lån över 1000 miljarder binder stort kapital för denna i många avseende ohållbara energiform.

Vindkraftens destruktiva effekter och nationalekonomiska konsekvenser är uppenbara. Medan andra länder kan exploatera vår natur och livsmiljö och föra både pengar och el ur landet. 65 % av vindkraftsanläggningarna ägs av utländska ofta diffusa investerare. Århuskonventionens Artikel 7 kräver också att medlemsstaterna tillhandahåller relevant och korrekt miljöinformation. Detta har inte skett. Beslut baseras oftast på ovetenskapliga politiska påståenden i strid med Klimatlagen 4§ punkt fyra, avseende utredning av oberoende expertis och krav på allmänhetens medverkan. Detta måste tillrättaläggas vid den kommande processen för upprättande av en ny nationell strategisk plan för fossilfri energi .

Energipolitiken måste omprövas. Omstart och medverkan av oberoende experter, forskare och allmänhet är nödvändig.

EU parlamentet har nyligen levererat rapporten Road to EU Climate Neutrality by 2050. Spatial Requirements of Wind/Solar and Nuclear Energy and Their Respective Costs.

https://roadtoclimate.neutrality.eu/Energy_Study_Full.pdf

Slutsatsen är tydlig (s 286): Denna studie fokuserade på två huvudkategorier av fossilfri förnybar kraftproduktionsteknik - särskilt vind/sol och kärnenergi. Den undersökte sannolikheten för framgång för EU:s klimatneutralitetsstrategi, de geografiska effekterna av den studerade tekniken och deras respektive kostnadseffekter. Vi fann att kärnkraftslösningen inte bara är lika klimateffektiv som den förnybara lösningen, utan är mycket mindre utrymmeskrävande, betydligt billigare och har färre, mindre biverkningar.

Svart på vitt att den svenska energipolitiken är inne i en farlig återvändsgränd, som kan skövla stora hav- och landområden. Riksdag och regering måste därför ompröva alla relevanta energiformer för att uppnå en optimal energimix.

Idag finns flera nya alternativa fossilfria energialternativ:

- geotermisk energi. Ny borrhäls teknik kan effektivt ta energi från jordens inre (600 m) och transformera den till elenergi. US-artikel rapporterar ny plasmateknik som kan nå 20 km under marken, där temperaturen är 500°C.

Italiensk potential 115 TWh (22-07-08). *"En skattkammare av förnybar energi som ligger direkt under våra fötter och bara väntar på att bli utvecklad".*

<https://www.thinkgeoenergy.com/geothermal-electricity-production-in-italy-with-115-twh-potential/>

Danskt intresse <http://www.fremtidensenergi.dk/geotermisk-energi/>

Norsk potential >20 TWh.

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/goteborg-energi-testar-bergvarme-i-stor-skala>

<https://www.dagensps.se/teknik/ny-borrteknik-gor-att-energi-kan-tas-fran-jordens-inre/>

Tekniken är kanske tillämpbar för utvinning av el ur den stora energimängden som finns i kärnreaktorernas kylvatten.

- termisk solenergi från Afrika. Kapacitet för hela EU. EU-kommissionen utreder kraftledningar över Medelhavet. England har redan avtal med Marocko.

<https://www.svt.se/nyheter/utrikes/marocko-har-mycket-att-vinna-pa-sin-grona-satsning-pa-el>

<https://www.fortum.se/privat/allt-om-energi/hallbarhet/5-fantastiska-fakta-om-solenergi>

<https://www.svt.se/nyheter/utrikes/vi-ska-bli-en-gron-energibro-mellan-afrika-och-europa>

- SMR-reaktorer. 8–10 globala projekt. Två svenska. Ryssland och Kina har startat. Kanada, Frankrike, England planerar för vätgasproduktion. Kombination av elproduktion och anslutning av reaktorernas kylsystem till storstädernas fjärrvärmesystem ger tillgång till egen billig el. Flera projekt har ambitionen att utnyttja restenergin i kärnkraftsavfallet (95 %). Placering vid lagren för kärnkraftsavfall kan förenkla hanteringen och ge tillgång till energi över tusentals år.

<https://www.dagensps.se/hallbarhet/forskare-sagar-gront-stal-skippa-satsningen/>

SSAB:s och Green Steels omställning till vätgasreduktion bör lösas av bolagen själva, med SMR-reaktorer (67 TWh). Denna energi förbrukas idag i södra Sverige och bortfall kommer att medföra kaotisk effektbalans. Omställningen fördöms dessutom av experter.

- Energieffektivisering, energineutrala byggnader, etc.
- Återfångst av CO₂ till våtmarker (Exempel Finland).
- Runt hörnet kan fusionskraften vara realiserad om ca 20 år.

Totalt finns planer för havsbaserade vindkraftsindustrier om förödande 366 TWh.

Underlåtenhet att göra en oberoende vetenskaplig riskanalys av effekter på ekonomi, folkhälsa, klimat och global hållbarhet banar för ett historiskt misstag.

Regeringen har redan gått för långt genom att släppa fram 6 havsprojekt utan att först pröva vindkraftens destruktiva effekter på människor och miljö. Exploatörerna tycks inställda på att de kommer att erhålla tillstånd och att det endast handlar om en formalitet.

Riksdagspartierna C och V har redan satt press på regeringen att påskynda tillståndsgivningen utan hänsyn till EU-kommissionens handlingsplan

2022-05-03 <https://www.nyteknik.se/energi/projekt-for-67-twh-havsbaserad-vindkraft-vantar-pa-tillstand-7032507>

Ur klimatsynpunkt och nationalekonomisk synpunkt är det således nödvändigt att först beräkna vindkraftens indirekta klimateffekter och kostnader, innan marknaden ges möjlighet att exploatera landet med felaktiga påståenden om "billig el".

Skydd av natur, vattenresurser, hotade arter och ekosystem ska prioriteras

Riksdag och regering är skyldiga att först uppfylla sina internationella åtaganden för utökat naturskydd och utfästelser i regeringsdeklarationen avseende ny UN-konvention för biologisk mångfald.

I synnerhet EU-kommissionens akuta strategi för biologisk mångfald 2030 (Fit for 55), som tydligt framhåller att naturen befinner sig i kris.

Därtill tydliga nationella krav i statliga betänkanden som behöver tid för implementering. SOU 2020:73. Skogsutredningen. Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer, naturvård i skog. SOU 2021:51. Skydd av arter – vårt gemensamma ansvar. Alla arter ska inventeras för rätt beslut, vilket innebär lång tid för implementering och säkra beslutsunderlag.

UN:s IPCC:s rapport *Klimat i förändring 2022* 2022-02-28 förutsätter 30-50 % globalt skyddade naturområden. IPCC-rapporten lyfter fram skyddet av mångfald och ekosystem som en global överlevnadsfråga; *"Uppskattningsvis krävs ett globalt bevarande och återställande av 30 - 50% av land-, färskvatten- och havsområden"*.

I regeringsdeklarationen 2021-10-12 avser regeringen kräva att 30 % av jordens land och hav ska skyddas vid UN:s kommande revidering av konventionen för biologisk mångfald.

EU-kommissionen har också rekommenderat medlemsstaterna att inventera och skydda sina vattentillgångar (2019), för kommande behov i ett varmare och torrare klimat (Dricksvattendirektivet 2020). Detta gäller även stora arealer tillrinningsområden för vattentäkter och grundvattenreserver.

Totalt kommer naturskyddad natur behöva utökas från 7 % till ~30 % av landets yta. Areella avsättningarna för naturskydd och säkra boendemiljöer, måste först fastställas så att återstående möjlig areal för vindkraft sedan kan läggas till grund för nationellt strategiska planer för energi och klimat.

Regeringen är därmed skyldig att avbryta pågående vindkraftsprojekt för att först uppfylla internationella åtaganden om utökade arealer för naturvård, innan markresurser upplåts för internationell exploatering. Därtill nödvändiga riskanalyser enligt ovan presenterade vetenskapliga fakta. Detta ska ske i en demokratisk process på nationell nivå, enligt kommissionens **handlingsplan för nationella strategiska planer. Genom samverkan mellan myndigheter**, kommuner och allmänhet.

Snokamossen varnande exempel på avsaknad av strategiska planer för industriella solenergianläggningar

Länsstyrelsen Halland har föredömligt avvisat det brittisk-svenska energibolaget Eco Energy Worlds planer på Sveriges största solcellspark Snokamossen vid Torup i Hylte kommun.

Ett skrämmande bevis, där internationella finansintressen brutalt försökt exploatera ett svenskt Klass 1 objekt med *"mycket höga naturvärden för regionen och är av internationellt eller nationellt bevarandevärde. De är oftast till stor del opåverkade och behöver bevaras för*

framtiden. Inga ingrepp som kan påverka eller ytterligare påverka hydrologin bör tillåtas".
(Länsstyrelsen Hallands våtmarksinventering).

Området är dessutom tillrinningsområde för vattenskyddsområdet Nyebro, en viktig reservvattentäkt som ska skyddas enligt EU-kommissionen för att klara framtida klimatförändringar.

Tyngden av 170.000 solpaneler, betongplattor, kablar och stängsel (ca 10.000 ton) hade raserat viktiga filtrerande hydrologiska dräneringssystem och de omgivande ekologiska systemen (90 hektar. Stängsel utgör flyghinder i mörker (orrspel) och solpaneler kan misstolkas som vattenytor. Mossens unika karaktär har byggts upp sedan istiden och lagrar stora mängder biologisk kol. Skydd av våtmarker bidrar till att nå klimatmålen genom återfångst och inlagring av CO₂.

Bolaget driver inga egna anläggningar och har tidigare omgående sålt 15 miljötillstånd i UK till finansbolag, som kan exportera energin via PPA-avtal. 50 % av energin som tillförs elområde 4, passerar till den fossilbaserade europeiska marknaden. Tyska intressenter planerar sin andra transportkabel. EEW har redan planer på att omprojektera sin ansökan i närheten och att hitta alternativa lokaliseringar.

Projekt Snokamossen visar tydligt att frågan om stora solcellsanläggningar måste lyftas till nationell nivå. Sverige saknar en korrekt nationell energi- och klimatstrategi, enligt Århuskonventionens Artikel 7, som kräver information och allmänhetens medverkan. UN har underkänt EU-kommissionens passivitet. Kommissionen har tvingats fastställa handlingsplan för samtliga medlemsstater att omgående inleda processer för nya nationella energi- och klimatstrategier i samverkan med allmänheten och redovisa detta senast 2023-06-30. EU-kommissionen har också rekommenderat medlemsstaterna att inventera och skydda sina vattentillgångar (2019), för kommande behov i ett varmare och torrare klimat (Dricksvattendirektivet 2020). Detta gäller även stora arealer tillrinningsområden för vattentäkter och grundvattenreserver.

Riksdagen har beslutat om ändringar i plan- och bygglagen och miljöbalken så att MKB-projekt för industriområden med betydande miljöpåverkan, ska prövas genom detaljplaneläggning (2021).

Regeringen är därmed skyldig att avbryta pågående projekt för att uppfylla internationella åtaganden om utökade arealer för naturvård, innan markresurser upplåts för internationell exploatering. Detta ska ske i en demokratisk process på nationell nivå, enligt kommissionens handlingsplan för nationella strategiska planer. Genom samverkan mellan myndigheter, kommuner och allmänhet.

Målet för en nationell strategisk plan för storskalig solenergiproduktion bör vara att

- utvärdera konsekvenser för ekosystem, klimat och biologisk mångfald
- upprättande av kommunala tilläggsplaner för solenergi
- samordnad markanvändning på redan förstörda områden (vindkraft, deponier, kraftledningar)
- förbud mot placering på jordbruksmark.
- Samt stimulering av kommunala solenergiföretag för lokal konsumtion.

